

BUDŽETSKE INSTRUKCIJE BR. 1.
ZA IZRADU DOKUMENTA OKVIRNOG BUDŽETA ZA PERIOD 2018.-2020.
(PRELIMINARNI NACRT SREDNJOROČNOG BUDŽETA) I ROKOVI ZA IZRADU
BUDŽETA KANTONA SARAJEVO ZA 2018. GODINU

Sarajevo, februar 2017. god.

web: <http://mf.ks.gov.ba>
e-mail: mf@mf.ks.gov.ba;
Tel: + 387 (0) 33 565-005, Cent.+ 387 (0) 33 565-000
Fax: + 387 (0) 33 565-052 i 565-048
Sarajevo, Maršala Tita 62

SADRŽAJ

Uvod.....	3
1 OSNOVNE EKONOMSKE PRETPOSTAVKE I SMJERNICE ZA PRIPREMU	
DOB-a	4
1.1 Makroekonomski pokazatelji i projekcije	4
1.1.1 Realni sektor.....	4
1.1.2 Industrijska proizvodnja 2017.-2018.....	4
1.1.3 Tržište rada.....	5
1.1.4 Cijene	5
1.1.5 Monetarni sektor	5
1.1.6 Kretanje rasta bankarskih kredita i depozita za period 2017.-2018.	5
1.1.7 Platni bilans	6
1.1.8 Vanjska trgovina	6
1.1.9 Politike Vlade KS za period 2018 - 2020.....	6
2 TABELE PREGLEDA PRIORITETA BUDŽETSKOG KORISNIKA.....	7
2.1 Popunjavanje tabela pregleda prioriteta budžetskih korisnika.....	9
2.1.1 Tabela 1 – Postojeći programi.....	12
2.1.2 Tabela 2 – Novi prijedlozi dodatne visoko-prioritetne potrošnje	14
2.1.3 Tabela 3 – Predložene opcije uštede	15
2.1.4 Tabela 4 – Konsolidovani sažetak postojećih programa, novih visokoprioritetnih prijedloga dodatne potrošnje i opcija uštede	17
2.2 Sudionici u procesu planiranja	18
3 DINAMIKA I ROKOVI PRIPREME DOB-A	19
3.1 Rokovi za izradu DOB-a 2018.-2020. i Budžeta KS za 2018. godinu.....	20
3.2 Pristup u 10 koraka.....	21

Uvod

U skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH („Službene novine FBiH“, broj 102/13, 9/14, 13/14, 8/15 i 91/15), postupak pripreme Dokumenta okvirnog budžeta (u daljem tekstu: DOB) započinje dostavljanjem Instrukcija broj 1 o načinu i elementima izrade DOB-a. Svrha Budžetskih instrukcija broj 1. je da korisnike obavijesti o procesima, rokovima, izgledu i sadržaju zahtjeva koji, između ostalog, sadržavaju i Tabele pregleda prioriteta budžetskih korisnika. Njihov cilj je pravoremeno dostavljanje podataka za pripremu i izradu DOB-a Kantona Sarajevo (u daljem tekstu KS) za period 2018.-2020. i Budžeta KS za 2018. godinu.

Upravljanje budžetom i izrada budžeta zasniva se na DOB-u koji obuhvata fiskalnu godinu i dvije naredne fiskalne godine. Osnove za izradu budžeta zasnivavaju se na procjeni privrednog razvoja, razvoja socijalnog sektora, makroekonomskih indikatora i prognozi prihoda i rashoda za godine koje su obuhvaćene DOB-om. Trogodišnje planiranje budžeta je obaveza za sve korisnike budžetskih sredstava i vanbudžetskih fondova.

U tom smislu, sva tri nivoa vlasti u BiH imaju programsko budžetiranje s ciljem da se stvore jače veze između vladinih politika i pružanja usluga na nivou ministarstava, da se unaprijedi raspodjela resursa putem procesa izrade budžeta koji akceptiraju vladine politike i prioritete, da se dugoročno i strateški sagledaju prihodi sa aspekta prioriteta i održivosti. Ovim se nastoji obezbijediti postizanje većih izlaznih rezultata i unapređenje odgovornosti i transparentnosti. Na taj način, kroz programsko budžetiranje, za sve nivoe vlade budžet se definiše kao primarni instrument za izradu politika koji treba uzeti u obzir dugoročne potrebe, kao i izradu godišnjih budžeta.

Programskim budžetom se vladini strateški ciljevi prenose u programe koji ispunjavaju socijalne i ekonomske potrebe građana. Zbog toga što sama izrada godišnjeg budžeta, po budžetskim stavkama, nije dovoljna da bi se osiguralo ispunjenje vladinih ciljeva, programsko budžetiranje osigurava unaprijeđeno upravljanje i prioritetizacija ograničenih vladinih resursa, kao i dugoročnu fiskalnu održivost. Za ministarstva i budžetske korisnike programsko budžetiranje će utvrditi jasna očekivanja u smislu učinka rada u okviru raspoloživih resursa, pomoći rukovodiocima da se usmjere na strateške prioritete i da osiguraju vrijednost za uloženi novac. Vladama će se omogućiti da uvedu izmjene u raspodjeli resursa unutar racionalnog okvira, učiniti budžetiranje, planiranje i praćenje učinka ključnim aktivnostima za sve učesnike u ovom procesu, te uvesti najuspješniji sistem rukovođenja u cijeli javni sektor.

U skladu sa članom 16. stav (2) Zakona o budžetima u FBiH Budžetske instrukcije br.1 sadrže, kako slijedi:

- osnovne ekonomske pretpostavke i smjernice za pripremu DOB-a,
- tabele pregleda prioriteta budžetskih korisnika, te
- dinamiku i rokove pripreme DOB-a.

1 OSNOVNE EKONOMSKE PRETPOSTAVKE I SMJERNICE ZA PRIPREMU DOB-a

1.1 Makroekonomski pokazatelji i projekcije

Proces planiranja budžeta u BiH počinje nakon usvajanja Globalnog okvira fiskalnog bilansa i politika u Bosni i Hercegovini (GOFBP) za naredno trogodišnje razdoblje. Fiskalni okvir FBiH treba biti usklađen sa kretanjima i projekcijama definisanim GOFBP-om. Kašnjenja u usvajanju GOFBP-a negativno se odražavaju na pravovremeno pripremanje makroekonomskih indikatora FBiH i fiskalnih prognoza za DOB. Prema Izvještaju o mjeranju početnog stanja (SIGMA/OECD) ni GOFBP a ni DOB-ovi u F BiH ne sadrže podatke o strateškim planovima za razvoj politika, odnosno ne postoji veza između strateških planova za razvoj politika i budžetskih projekcija.

Kako je utvrđeno za DOB, a što se odnosi i na budžete u FBiH, oba dokumenta se planiraju u skladu sa zakonskim odredbama, međutim budžet nije baziran na realističnim pretpostavkama, srednjoročno planiranje budžeta bazira se više na zakonskoj obavezi na strani rashoda nego ciljevima planiranih politika. Budući da navedeni dokument nije još donesen za period 2018.-2020. godina korišteni su podaci makroekonomskih pokazatelja iz dokumenta „Globalni okvir fiskalnog bilansa i politika u Bosni i Hercegovini 2017.-2019.“

1.1.1 Realni sektor

U 2017. godini očekuje se ubrzanje ekonomskog rasta na stopu od 3,5%. Navedeni porast je rezultat povoljnog vanjskog okruženja, prestanka pada investicija, te postepenog rasta zaposlenosti nakon višegodišnjeg realnog rasta izvoza od preko 5% (u prosjeku). Rast investicija u periodu 2017.-2018. trebao bi biti znatno potaknut javnim radovima ponajviše u domenu cestovne infrastrukture uglavnom finansirane vanjskim zaduživanjem. Važno je napomenuti da se ovdje radi o vrlo skromnim investicijama koje bi u 2017. godini trebale iznositi 15% ispod nivoa iz 2008. godine.

Naprijed navedeno bi trebao biti glavni faktor jačanja raspoloživog dohotka i ubrzavanja realnog rasta finalne potrošnje na realnu stopu od 2% u 2017. godini. Jačanje domaće potrošnje trebalo bi biti praćeno uvozom tako da bi, uz spomenuti rast izvoza, doprinos vanjske trgovine ukupnom ekonomskom rastu trebao biti uglavnom neutralan. Sličan je slučaj i s javnom potrošnjom za koju se projicira skroman realni rast od 1,5% u 2017. te 1,8% u 2018. godini.

Projekcije za 2017. - 2018. godinu podrazumijevaju nastavak postepenog poboljšanja u okruženju koje bi trebalo dodatno ojačati rast investicija. Postepeno jačanje investicija uz neznatan doprinos vanjske trgovine trebao bi dovesti do daljeg jačanja ekonomskog rasta na stopu od 3,7% u 2018. godini, te 3,8% u 2019. godini. Glavni rizici za ostvarivanje ovih projekcija vezani su za (ne)ostvarivanje pretpostavki iz vanjskog sektora vezano za ekonomski rast u okruženju, kretanje svjetskih cijena, vremenske prilike i sl.

1.1.2 Industrijska proizvodnja 2017.-2018.

U periodu 2017. - 2018. godine očekuje se sve utjecajniiji značaj internih dinamika kroz strukturalne reforme koje bi trebale biti u funkciji jačanja ukupne industrijske proizvodnje u BiH što se prvenstveno misli na povećanje iskorištenosti industrijskih kapaciteta. U konačnici

ova situacija treba da rezultira osjetnim povećanjem zaposlenosti u BiH. Planirana investiciona ulaganja u infrastrukturu ili energetiku također bi trebala značajno doprinijeti jačanju građevinskog sektora i onih grana prerađivačke industrije koje su usko vezane uz građevinarstvo. Prema projekcijama DEP-a ovo bi trebalo rezultirati godišnjim povećanjem bh. industrijske proizvodnje od više od 5% za narednu godinu.

Potencijalni rizik za navedenu situaciju predstavlja neizvjesnost i još uvijek nedovoljno siguran ekonomski oporavak u užem i širem međunarodnom ekonomskom okruženju. Takođe, potencijalni rizik za ostvarivanje navedenih pretpostavki može predstavljati kašnjenje, odnosno nizak stepen provedbe reformskih zakona.

1.1.3 Tržište rada

U periodu 2017. – 2018. očekuje se nastavak postepenog smanjenja stope nezaposlenosti i rasta prosječne neto plaće u BiH. Rast obima vanjske trgovine i investicija trebao bi se pozitivno odraziti na poboljšanje poslovnog ambijenta i stvaranje uslova za kreiranje novih radnih mjesta, posebno u privatnom sektoru. Time bi se broj zaposlenih lica u BiH mogao uvećati po stopi od 2%. Osnovni rizici za projekcije osnovnih pokazatelja tržišta rada vezani su za pretpostavljeni ekonomski rast, odnosno obim investicija, vanjske trgovine (industrijske proizvodnje) u BiH, EU i zemljama u okruženju.

1.1.4 Cijene

Nakon višegodišnjeg smanjenja cijena sirove nafte i hrane, u 2017. godini se očekuje postepen rast cijena proizvoda. Uzevši u obzir stabilizaciju cijena energenata na svjetskom tržištu, u BiH se u periodu 2017. – 2018. godine može očekivati umjeren rast općeg nivoa cijena (1,3% - 1,4%). Osnovni rizici za projekcije cijena u BiH vezani su za vanjske faktore (prvenstveno cijene nafte i hrane u svijetu).

1.1.5 Monetarni sektor

U periodu 2017. – 2018. očekuje se nastavak ekonomskog rasta u BiH i povoljna kretanja na tržištu rada, što će se prenijeti i na rast depozita te na rast novčane mase. Navedeni period će karakterisati projicirani rast izvoza, ali i uvoza te nova zaduživanja u inostranstvu, kao i veće otplate duga. Iz datih informacija vidimo da se može očekivati postepeno usporavanje rasta deviznih rezervi.

1.1.6 Kretanje rasta bankarskih kredita i depozita za period 2017.-2018.

U navedenom periodu očekuje se rast broja zaposlenih osoba, a smanjenje broja nezaposlenih osoba, što bi moglo odraziti veću potražnju za bankarskim kreditima, što u konačnici vodi ka boljoj kreditnoj aktivnosti. U slučaju da dođe do značajnih ekonomskih poremećaja izvana u smislu glavnih vanjskotrgovinskih partnera BiH, ovakva negativna kretanja odrazila bi se i na bh. bankarski sektor u vidu daljeg povećanja nenaplative aktive, odnosno kredita, pada potražnje za novim kreditima, povećanja kamatnih stopa na kredite, a u ekstremnom slučaju i odliva domaćih depozita.

1.1.7 Platni bilans

Na bazi projekcija DEP-a obim vanjskotrgovinske razmjene nastavio bi s rastom u periodu 2017. – 2018. godine, uz nominalnu stopu rasta uvoza (3,5-5,5%) i značajnu stopu izvoza (6,5-7,8%), što bi se odrazilo na kretanje deficita u tekućem računu u BiH. U 2017. godini može se očekivati rast deficita za 12,7%. Godine 2018. došlo bi do smanjenja deficita tekućeg računa od 1,2%. Dosadašnji trend finansiranja deficita tekućeg računa nastavio bi se i u periodu 2017. – 2018. godine, i bio bi u velikoj mjeri omogućen prilivima finansijskih sredstava iz inostranstva (doznake građana iz inostranstva, socijalne beneficije, direktna strana ulaganja i stavke ostalih investicija). U pomenutom periodu se očekuje blago povećanje doznaka građana iz inostranstva u intervalu od 0,5-2%.

1.1.8 Vanjska trgovina

Za period 2017. - 2018. godine u Bosni i Hercegovini se predviđa dodatna normalizacija ekonomskih prilika i sigurniji ekonomski oporavak praćen višim stopama rasta BDP-a od preko 3,5%. Iako se domaća potražnja smatra glavnim nosiocem ekonomskog rasta, u navednom periodu vanjski sektor bi trebao imati sve veći značaj u generiranju rasta. Tako bi u navedenom periodu Bosna i Hercegovina trebala ostvariti viši nivo ulaganja (stranih i domaćih), viši stepen zaposlenosti i proizvodnje, što bi rezultiralo intenziviranjem i većom diverzifikacijom vanjskotrgovinske robne razmjene sa svijetom. Očekuje se da bi u okviru bh. vanjskotrgovinske robne razmjene trend rasta izvoza trebao biti nešto brži u odnosu na uvoz.

Prema projekcijama Direkcije za ekonomsko planiranje (DEP), u periodu 2017. – 2018. godine mogu se očekivati godišnje realne stope rasta robnog izvoza između 5,7% i 5,9%. U periodu 2017-2018. godine, usljed nešto bržeg rasta izvoza i povećanja njegovog udjela u BDP-u u odnosu na uvoz, može se očekivati stabilizacija vanjskotrgovinskog bilansa i nešto bolja pokrivenost uvoza izvozom na duži rok. Prethodno navedena kretanja mogu se očekivati ako se ne dogodi neki od sljedećih događaja: turbulencija u funkcionisanju ekonomija glavnih trgovinskih partnera BiH, naglo povećanje izvoznih i uvoznih cijena glavnih robnih kategorija izvoza i uvoza, smanjenje industrijske proizvodnje, investicija, potrošnje te novih elementarnih nepogoda.

1.1.9 Politike Vlade KS za period 2018 - 2020

Kada je riječ o društvenom i privrednom razvoju, a uzimajući u obzir istaknute segmente mogućeg djelovanja, Vlada KS je u mnogim sektorima pokrenula aktivnosti u cilju postizanja napretka. Kada je zakonska regulativa u pitanju učinjeni su značajni koraci ka napretku u oblastima regulative, i to: Nacrt zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju i Nacrt zakona o srednjem obrazovanju, Nacrtu zakona o državnoj službi KS, Nacrt zakona o inspekcijama, Izmjene zakona o sudskim i administrativnim taksama, Zakon o turizmu KS, Zakon o komunalnim djelatnostima i komunalnoj čistoći i Zakon o plaćama i naknadama članova organa upravljanja i drugih organa institucija, kantonalnih javnih preduzeća i javnih ustanova.

Osim navedene zakonske regulative doneseni su i ostali podzakonski akti, propisi, aktivnosti i sl. od kojih se izdvajaju: Strategija razvoja KS do 2020.godine, Studija „Analiza pozicije KS u raspodjeli prihoda od indirektnih poreza u BiH“ u saradnji sa Ekonomskim institutom Sarajevo, okončan projekat, u saradnji sa Međunarodnom finansijskom korporacijom (IFC) kako bi pomogla unapređenje poslovnog okruženja kroz uvođenje jednostavnijih administrativnih procedura i pružanje boljih usluga investitorima, donesen je Pravilnik o

formiranju i vođenju registra koncesija, te je uspostavljen jedinstveni registar svih zaključenih ugovora o koncesijama u KS, usvojena Uredba o utvrđivanju vlastitih prihoda, načina i rokova raspodjele u Kantonu Sarajevo (koju je prilikom planiranja vlastitih prihoda u DOB-u potrebno konsultovati), ubrzano se radi na usvajanju nove prostorno – planske dokumentacije koja će poboljšati uvjete za investitore, uspostavljanje kreditno-garantnog fonda KS u saradnji sa SERDA-om.

“Strategija razvoja KS do 2020. godine je strateški dokument koji usmjerava razvoj, utvrđuje prioritete u razvoju i predstavlja putokaz za sveukupan razvoj KS uzimajući u obzir sve njegove dimenzije: ekonomsku, društvenu, okolinsku i prostornu.”¹ U ovom strateškom dokumentu definisana je vizija KS koja glasi „Kanton Sarajevo je evropska dinamična, kreativna i kulturno raznolika regija ugodnog življenja i unosnog poslovanja“, kao i strateški ciljevi za ostvarenje vizije i to:

- Poboljšati administrativni i poslovni ambijent za ubrzan ekonomski rast i unaprijediti ekonomsku strukturu radi povećanja izvoza roba i usluga,
- Povećati zaposlenost i kreirati nova bolje vrednovana radna mjesta,
- Stvoriti uslove za uključujući društveno ekonomski rast i smanjenje siromaštva i unaprijediti dostupnost i pouzdanost svih javnih servisa,
- Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i infrastrukturnim resursima,
- Unaprijediti sistem upravljanja razvojem KS.

KS u posljednje vrijeme intenzivno poduzima niz mjera koje bi doprinjele funkcionisanju uspostavljenog sistema u okviru realno mogućih, a to su:

- provodi mjere racionalnog trošenja budžetskih sredstva,
- jačanje organa kantonalne inspekcije,
- omogućavanje povoljne poslovne klime,
- veća kontrola korištenja i naplate sredstava po osnovu korištenja prirodnih resursa na području KS,
- moratorij na zapošljavanja koja nemaju ekonomsku opravdanost,
- unaprjeđenje efikasnosti poslovanja komunalne privrede,
- kontrolu isplate plaća i naknada,
- kontrolu rada komisija i prekovremenog rada zaposlenika,
- optimiziranje i veću transparentnost javnih nabavki,
- izmirivanje dugovanja po osnovu izvršnih sudskih rješenja iz ranijih godina.

2 TABELE PREGLEDA PRIORITETA BUDŽETSKOG KORISNIKA

Budžetske instrukcije br. 1 sadrže upute za pripremu Tabela pregleda prioriteta budžetskih korisnika. Svrha ovih tabela je da daju početne procjene troškova planiranih budžetskih rashoda za naredne tri godine. Informacije koje su sadržane u četiri tabele u prilogu su potrebne Ministarstvu finansija kako bi pripremilo sveobuhvatni srednjoročni plan budžeta, kojim se resursi alociraju prema najbitnijim ekonomskim i društvenim prioritetima KS, te odredile gornje granice potrošnje za svakog budžetskog korisnika. Obzirom da zahtjevi budžetskih korisnika uglavnom prevazilaze raspoloživa sredstva, vrlo je bitno da se svi korisnici pridržavaju uputa iz ovih Instrukcija ukoliko žele da njihovi zahtjevi budu razmotreni od strane Ministarstva finansija KS.

¹ Strategija razvoja KS 2020.

Ministarstvo finansija KS u proteklom periodu izdalo je određena mišljenja na osnovu Pravilnika o proceduri za izradu izjave o fiskalnoj procjeni zakona, drugih propisa i akata planiranja na budžet („Službene novine FBiH“, broj 34/16), na nove ili izmijenjene propise koja su donosila resorna ministarstva i u kojima je se navodilo da za ista nisu potrebna dodatna finansijska sredstva iz budžeta KS. Shodno tome, potrebno je da budžetski korisnici ne stvaraju dodatne finansijske obaveze po ovom osnovu jer će Ministarstvo finansija pratiti, provjeravati i vršiti kontrolu istih.

Format i upute za popunjavanje „Tabela pregleda prioriteta budžetskih korisnika“ su dizajnirani tako da koriste pojednostavljenu programsku strukturu. U sklopu toga, potrebno je da svi korisnici pripreme svoje zahtjeve za period 2018.-2020. godina u programskom formatu, što podrazumijeva raspodjelu potrošnje korisnika po programima i ekonomskoj klasifikaciji. Time se korisnicima olakšava formulacija ciljeva i postizanje željenih rezultata.

Četiri tabele koje su dio Tabela pregleda prioriteta budžetskog korisnika su:

- Tabela 1: Sažeti pregled postojećih programa
- Tabela 2: Novi prijedlozi visokoprioritetne potrošnje
- Tabela 3: Moguće opcije uštede
- Tabela 4: Sažetak postojećih programa, prijedloga dodatne potrošnje i opcija uštede

Kako bi pojednostavilo popunjavanje Tabela pregleda prioriteta, Ministarstvo finansija je pripremio Excel verziju priloženih tabela, koja je priložena ovim Instrukcijama i sadrži detaljne upute i pojašnjenja. Budžetske instrukcije br. 1 su prve instrukcije koje će biti poslane budžetskim korisnicima tokom 2017. godine, a Instrukcije broj 2. će biti dostavljene kasnije u toku budžetskog ciklusa (u skladu s priloženim rokovima) i sadržavat će dalje upute vezane za pripremu Zahtjeva budžetskih korisnika i dokumentaciju programskog budžeta.

*Napominjemo da su Budžet KS za 2017. godinu, kao i Procjene Budžeta KS za 2018. i 2019. godinu pripremljeni u skladu sa važećim propisima iz ove oblasti u Federacije BiH. Zahtjevi za sredstvima u DOB-u KS za 2018 – 2020 godinu **ne smiju prelaziti procjene** Budžeta KS za 2018. i 2019. godinu, koje su utvrđene u Budžetu KS za 2017. godinu. Na osnovu navedenih procjena neophodno je sačiniti zahtjev i za 2020. godinu. Takođe, napominjemo, da se prilikom kreiranja programa u DOB-a posebno izdvoje oni koji u sebi sadrže isključivo **namjenska sredstva**, radi lakšeg praćenja istih.*

Posebno se ističe obaveza detaljnog popunjavanja gornjih dijelova tabela koje tretiraju opšte informacije o programu (naziv programa, operativni ciljevi, rukovodilac programa, pravno uporište, predložene aktivnosti), kao i rubrike očekivani učinak programa (izlazni i krajnji rezultati, učinkovitost i mjere učinka).

U slučaju nepopunjavanja navedenih rubrika predmetni zahtjev neće biti razmatran i biće vraćen budžetskim korisnicima na dopunu.

2.1 Popunjavanje tabela pregleda prioriteta budžetskih korisnika

Popunjavanje Tabela pregleda prioriteta budžetskih korisnika ne bi trebalo oduzeti suviše vremena. Cilj ovih tabela je da omoguće korisnicima aktivnije učešće u određivanju prioriteta u ranoj fazi budžetskoj procesa (tj. prije nego se donesu odluke o gornjim granicama izdvajanja sredstava za budžetske korisnike) i omoguće Vladi da odredi najbitnije unutar iznesenih prijedloga dodatne potrošnje i opcija uštede prije nego se konačno utvrde gornje granice potrošnje. Također, ove tabele daju korisnicima priliku da utiču na srednjoročne budžetske tokove i aktivno sudjeluju u pripremi DOB-a.

Vrlo je bitno da se budžetski korisnici u tabelama pregleda prioriteta vode vladinim politikama, strateškim opredjeljenjima, kao i Programom javnih investicija, uključujući usvojenu legislativu koja ima finansijske reperkusije već u ovoj fazi budžetskog procesa. Za finansiranje iz budžeta će se uzeti u obzir samo prijedlozi dostavljeni u sklopu Tabela pregleda prioriteta budžetskih korisnika. Pritom, sve informacije koje korisnici dostavljaju o kapitalnim ulaganjima moraju biti u skladu sa Programom javnih ulaganja (PJU/PIP-om).

NAPOMENA

Iznosi koji se unose u sva polja tabela koje slijede, trebaju biti zaokruženi na „dvije zadnje nule“. Npr. 893 KM zaokružiti na 900 KM.

Podsjećanja radi, u nastavku dokumenta dati su elementi na koje je potrebno OBAVEZNO obratiti pažnju na sljedeće:

- Čelije koje su označene crvenim trokutićem u gornjem desnom ćošku sadrže dodatne informacije (instrukcije i definicije), koje postanu vidljive kada pređete kursorom preko ćelije. Ove informacije su vrlo bitne za ispravno popunjavanje tabela i zbog toga su još jednom sažete na radnom listu nazvanom "Definicije".
- Opšte govoreći, trebate popunjavati ćelije koje su bijele boje. Čelije koje sadrže tekst napisan u kurzivu zahtijevaju da pročitate njihov sadržaj, obrišete prvobitni tekst i unesete tražene informacije.
- Informacije u ćelijama sa žutom pozadinom se unose automatski, što znači da se sadržaj ovih ćelija ne smije mijenjati. Nakon što popunite sve tabele, preporučujemo da provjerite da li su svi iznosi dati u žutim ćelijama korektni.
- Standardizovani šablon dozvoljava unošenje maksimalno deset programa u tabele T.1-T.3. Oni budžetski korisnici koji imaju manje od deset programa nepotrebne tabele mogu ostaviti praznim. Oni koji imaju više od deset programa mogu dodati tabele tako što će prekopirati jednu praznu tabelu i ubaciti je nakon zadnje tabele. U ovom slučaju, molimo da uzmete u obzir da se formule u žutim ćelijama trebaju prepraviti kako bi uzele u obzir dodatne programe.
- Čelije u koje nije predviđeno da se unose podaci su zaključane, što znači da nije moguće unositi ikakve podatke u njih ili ih mijenjati ih na ikakav drugi način. Ukoliko morate mijenjati njihov sadržaj, molimo da kontaktirate svoju kontakt osobu u Ministarstvu finansija. U tom slučaju, molimo da unesete odgovarajuću opasku ispod tabele, unutar prostora koji je predviđen za komentare, pretpostavke, metodologiju itd.
- Nakon što popunite sve tabele, molimo Vas da ih odštampate, osigurajte potpis od glavnog odgovornog lica budžetskog korisnika i pošaljete Ministarstvu finansija. Kako bi Ministarstvo finansija efikasnije obradilo Vaše podatke, predlažemo da identičnu elektronsku kopiju pošaljete e-mailom ili CD predate lično u Ministarstvu finansija.

Razumijevanje značajnih definicija za DOB

STRATEŠKI CILJEVI:

Strateški cilj odražava šta budžetski korisnik zapravo pokušava postići naspram vladinih politika (tj. predstavlja razlog za postojanje). On je početna tačka za formulaciju konkretnih aktivnosti svakog budžetskog korisnika. Strateški ciljevi bi trebali biti u skladu sa vladinim politikama i sektorskim strategijama, a svaki budžetskih korisnik može imati jedan ili više strateških ciljeva koji mogu biti preuzeti iz Strategije razvoja KS za period 2016 - 2020.

OPERATIVNI CILJEVI:

Operativni ili programski ciljevi su konkretni i mjerljivi iskazi šta budžetski korisnik pokušava postići sa resursima koji su dodijeljeni određenom programu. Operativni ciljevi bi trebali odraziti prioritete vladinih politika, trebali bi bili realni uzimajući u obzir resurse koji su na raspolaganju i trebali bi biti temelj za određivanje mjera učinka.

Operativni ciljevi su direktno povezani sa izlaznim (direktnim) rezultatima - outputima - i sa krajnjim rezultatima (efektima) aktivnosti koje korisnik poduzima, a nisu u vezi sa administrativnim procedurama.

PROGRAMSKE AKTIVNOSTI:

Glavne aktivnosti unutar određenog programa koje se trebaju sprovesti tokom fiskalne godine kako bi se postigli operativni ciljevi programa. Gdje moguće, aktivnosti bi se trebale osloniti na Strategiju razvoja KS za period 2016 - 2020.

MJERE UČINKA I OČEKIVANI REZULTATI:

Mjere učinka su mjerljivi, stalni pokazatelji izlaznih rezultata, krajnjih rezultata i učinkovitosti. Oni mjere stepen do kojeg su strateški ciljevi korisnika i njegovi operativni ciljevi postignuti i mjere jednu te istu stvar kroz vrijeme.

Budžetski korisnici koji po prvi put rade svoj programski budžet bi trebali odabrati mjere koje se mogu jednostavno pratiti. Nakon što odrede mjere, budžetski korisnici bi trebali uspostaviti mehanizme za praćenje i izvještavanje. Kako vrijeme prolazi, kvalitet i obim ovih informacija bi se trebali povećati, obzirom da su ključne za transparentnost i odgovornost.

Izlazni rezultat:

Mjeri proizvode i usluge koji proizlaze iz sprovođenja programa. Vrlo konkretni pokazatelji - opipljivi su i mogu se brojiti tj. kvantificirati.

Krajnji rezultat:

Mjeri efekat i utjecaj proizvoda i pruženih usluga u smislu uspjeha programa u postizanju njegovog operativnog cilja i strateškog cilja budžetskog korisnika.

Efikasnost:

Mjere efikasnosti programa u smislu jediničnog troška izlaznog rezultata. Ova mjera efikasnosti određuje mjeru u kojoj su usluge pružene po minimalnoj cijeni/trošku. Istovremeno, ova mjera ne pokazuje stepen do kojeg program ispunjava svoje ciljeve.

RASHODI:

Finansirano iz budžeta

Potrošnja finansirana iz opštih prihoda (koji isključuju vlastite prihode i donacije), koja mora biti jednaka odobrenom planu budžeta za narednu fiskalnu godinu i projiciranim procjenama/plafonima za naredne dvije godine.

Finansirano iz vlastitih prihoda

Potrošnja finansirana iz vlastitih prihoda (prikupljenih u sklopu redovnih aktivnosti budžetskog korisnika), za koje je vlada odlučila da ih korisnik može zadržati kako bi pokrio troškove određenog programa.

Finansirano iz donacija/transfera

Potrošnja finansirana iz donacija/transfera, uključujući sredstva iz Programa javnih ulaganja.

POSTOJEĆI PROGRAMI:

Programi koje budžetski korisnik namjerava sprovesti tokom tekuće budžetske godine (za koje je vlada već odobrila sredstva i/ili je parlament već odobrio pravni osnov).

DODATNA VISOKOPRIORITETNA POTROŠNJA:

Dodatni programi i aktivnosti koje korisnik predlaže da sprovede u narednoj budžetskoj i dvije slijedeće godine, za koje parlament još nije odobrio sredstva.

OPCIJE UŠTEDE:

Programi, usluge i aktivnosti za koje budžetski korisnik predlaže da se umanje ili u potpunosti ugase. Ovakvi programi, usluge i aktivnosti bi trebali uključiti sve programe koji daju slabije rezultate nego je očekivano, i koji su nižeg prioriteta nego drugi, dakle iz kojih bi se sredstva mogla preusmjeriti u bitnije prijedloge dodatne potrošnje. Zasebna tabela bi se trebala popuniti za svaku opciju uštede.

2.1.1 Tabela 1 – Postojeći programi

Tabela 1 daje kratak pregled postojećih programa i usluga koje budžetski korisnik pruža, koji se temelje na strateškom cilju korisnika.² Ova tabela bi trebala prezentovati sredstva dodijeljena svakom programu, podijeljena po ekonomskoj klasifikaciji na osnovu plana za 2017. i prijedloga za 2018.-2020. godinu. Isti skup tabela bi trebao precizirati izvore finansiranja (tj. dodjelu iz budžeta, vlastite prihode ili donacije), kao i informacije o učinku (npr. mjere učinka i učinkovitosti programa i usluga, i njihovu djelotvornost). **Informacije o učinku su posebno korisne u procesu informisanja rukovodioca, resornih ministara i Vlade uopšte o uspjehu njihovih programa.** Iznosi koje se odnose na 2017. godinu trebaju biti podudarni sa usvojenim planom budžeta za istu godinu.

Procjene za period 2018.-2020. godine ne trebaju uključivati resurse za programe ili aktivnosti koji će se ukinuti (tj. programe i aktivnosti za koje više neće postojati uporište). Ovo se uglavnom odnosi na kapitalna ulaganja koja prestaju nakon završetka projekta, ali se isto tako može odnositi na druge programe koji imaju ograničen rok provedbe. Ukoliko budžetski korisnik želi predložiti nastavak finansiranja jednog od ovakvih programa (npr. radi zakašnjenja i/ili manje nego očekivanog troška u tekućoj godini), dodatna sredstva bi se trebala zahtijevati kroz Tabelu 2, uz jasno obrazloženje kašnjenja i potrebe za eventualnim nastavkom finansiranja.

Tabela 1 također ne treba uključivati sredstva potrebna za proširenje postojećih programa, povećanje penzija i naknada ili povećanje broja osoba koje imaju pravo na ovakva plaćanja. Sredstva koja se traže za proširenje postojećih programa bi se trebala uključiti u Tabelu 2, kao prijedlog dodatne visokoprioritetne potrošnje.

² Strateški cilj oslikava šta budžetski korisnik pokušava da postigne, imajući u vidu njegov opšti cilj i svrhu postojanja. Strateški cilj bi trebao reflektirati prioritete politika Vlade. Na ovom mjestu je potrebno konsultovati i Strategiju razvoja KS za period 2016-2020 i uskladiti strateške ciljeve.

TABELA 1.1 POSTOJEĆI PROGRAM br. 1

Institucija: (unijeti naziv budžetskog korisnika)

OPŠTE INFORMACIJE O PROGRAMU	
Naziv programa:	(program za koji je vlada već odobrila sredstva iz budžeta i za koji je parlament usvojio pravni osnov)
Operativni ciljevi:	(navesti operativne ciljeve ovog programa)
Rukovodilac programa:	(ime i prezime rukovodioca programa)
Pravno uporište:	(navesti legislativu ili drugi pravni osnov (npr. odluku vlade) koji uređuju ovaj program)
Predložene aktivnosti:	(opisati aktivnosti koje se sprovode kako bi se postigli operativni ciljevi programa i obrazložiti ih)

OČEKIVANI UČINAK PROGRAMA						
	Mjere učinka	Izvršeno	Očekivani rezultati			
		2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Izlazni (direktni) rezultati = Proizvodi i usluge koji proizlaze iz sprovođenja programa.						
Krajnji rezultati = Efekat i utjecaj proizvoda i pruženih usluga po ciljnu grupu (u odnosu na strateške i operativne ciljeve).						
Efikasnost = Trošak po jedinici izlaznog rezultata. Mjeri stepen do kojeg se usluge pružaju po minimalnom trošku (što ne odražava neminovno stepen do kojeg program ispunjava svoje ciljeve).						

PROCJENA TROŠKOVA PROGRAMA						
Konto		Izvršeno	Plan	Procjena	Procjene	
		2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
I. RASHODI FINANSIRANI IZ BUDŽETA		KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
611000	Plate i naknade troškova zaposlenih	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
612000	Doprinosi	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
613000	Izdaci za materijal i usluge	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
614000 i 616000	Tekući transferi i kamate	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
615000 821000 822000 823000	Kapitalni izdaci	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
II. RASHODI FINANSIRANI IZ VLASTITIH PRIHODA		KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
611000	Plate i naknade troškova zaposlenih	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
612000	Doprinosi	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
613000	Izdaci za materijal i usluge	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
614000 i 616000	Tekući transferi i kamate	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
615000 821000 822000 823000	Kapitalni izdaci	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
III. RASHODI FINANSIRANI IZ DONACIJA I TRANSFERA		KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
611000	Plate i naknade troškova zaposlenih	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
612000	Doprinosi	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
613000	Izdaci za materijal i usluge	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
614000 i 616000	Tekući transferi i kamate	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
615000 821000 822000 823000	Kapitalni izdaci	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
	Ukupni rashodi za program	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
	Broj zaposlenih koji rade na programu	0	0	0	0	0

Primjedbe budžetskog korisnika:

2.1.2 Tabela 2 – Novi prijedlozi dodatne visoko-prioritetne potrošnje

Tabela 2 pruža sažetak prijedloga dodatne visokoprioritetne potrošnje koje korisnik želi uputiti Vladi na razmatranje.

TABELA 2.1: PRIJEDLOG DODATNE VISOKO-PRIORITETNE POTROŠNJE br. 1

Institucija:		(unijeti naziv budžetskog korisnika)		
OPŠTE INFORMACIJE O PROGRAMU				
Naziv programa:	(navesti dodatne programe i aktivnosti ili proširenje postojećih programa za koje korisnik predlaže da se sprovedu u periodu 2018.-2020.)			
Operativni ciljevi:	(navesti konkretne operativne ciljeve za ovaj program)			
Rukovodilac programa:	(unijeti ime i prezime rukovodioca programa)			
Pravno uporište:	(navesti legislativu ili drugi pravni osnov (npr. odluku vlade) koji uređuju ovaj program)			
Predložene aktivnosti:	(opisati aktivnosti koje namjeravate dodati ovom programu i obrazložiti ih)			
OČEKIVANI UČINAK PROGRAMA				
	Mjere učinka	Očekivani rezultati		
		2018.	2019.	2020.
Izlazni (direktni) rezultati = Proizvodi i usluge koji proizlaze iz sprovođenja programa.				
Krajnji rezultati = Efekat i utjecaj proizvoda i pruženih usluga po ciljnu grupu (u odnosu na strateške i operativne ciljeve).				
Efikasnost = Trošak po jedinici izlaznog rezultata. Mjeri stepen do kojeg se usluge pružaju po minimalnom trošku (što ne odražava neminovno stepen do kojeg program ispunjava svoje ciljeve).				
PROCJENE PREDLOŽENIH DODATNIH TROŠKOVA UNUTAR PROGRAMA				
Konto		Procjena	Procjene	
		2018.	2019.	2020.
I. RASHODI FINANSIRANI IZ BUDŽETA		KM 0	KM 0	KM 0
611000	Plate i naknade troškova zaposlenih	KM 0	KM 0	KM 0
612000	Doprinosi	KM 0	KM 0	KM 0
613000	Izdaci za materijal i usluge	KM 0	KM 0	KM 0
614000 i 616000	Tekući transferi i kamate	KM 0	KM 0	KM 0
615000 821000 822000 823000	Kapitalni izdaci	KM 0	KM 0	KM 0
II. RASHODI FINANSIRANI IZ VLASTITIH PRIHODA		KM 0	KM 0	KM 0
611000	Plate i naknade troškova zaposlenih	KM 0	KM 0	KM 0
612000	Doprinosi	KM 0	KM 0	KM 0
613000	Izdaci za materijal i usluge	KM 0	KM 0	KM 0
614000 i 616000	Tekući transferi i kamate	KM 0	KM 0	KM 0
615000 821000 822000 823000	Kapitalni izdaci	KM 0	KM 0	KM 0
III. RASHODI FINANSIRANI IZ DONACIJA I TRANSFERA		KM 0	KM 0	KM 0
611000	Plate i naknade troškova zaposlenih	KM 0	KM 0	KM 0
612000	Doprinosi	KM 0	KM 0	KM 0
613000	Izdaci za materijal i usluge	KM 0	KM 0	KM 0
614000 i 616000	Tekući transferi i kamate	KM 0	KM 0	KM 0
615000 821000 822000 823000	Kapitalni izdaci	KM 0	KM 0	KM 0
Ukupni dodatni troškovi za program		KM 0	KM 0	KM 0
Broj dodatnih zaposlenih na programu		0	0	0

Primjedbe budžetskog korisnika:

Novi prijedlozi dodatne potrošnje bi trebali biti u skladu sa opštim strateškim ciljevima vladinih politika iskazanim kroz Strategiju razvoja KS za 2016-2020. Definicija novih prijedloga dodatne potrošnje uključuje zahtjeve za nastavkom programa koji prestaju (npr. programe za koje više ne postoji osnov za finansiranje, zbog čega nisu uključeni u redovna sredstva za Tabeli 1), proširenje obima ili obuhvata postojećih programa i zahtjeve za ponovnu dodjelu sredstava kao rezultat sporijeg izvođenja kapitalnih projekata. Osim toga, potrebno je precizirati ciljeve programa, početne procjene troškova i očekivane rezultate (tj. ciljne učinke).

Budžetski korisnik će eventualno željeti dostaviti više nego jedan prijedlog visokoprioritetne potrošnje za jedan program. U tom slučaju, korisnik bi trebao ponoviti istu tabelu za svaki prijedlog unutar tog programa, sa razlikom u polju „Predložene aktivnosti“, gdje će navesti Prijedlog 1, Prijedlog 2 itd. Podrazumijeva se da će različiti prijedlozi imati različite mjere učinka i ciljne učinke, koje korisnik također treba navesti.

2.1.3 Tabela 3 – Predložene opcije uštede

Tabela 3 sadrži sažeti pregled mogućih ušteda, koje bi mogle nastati ukidanjem niskoprioritetnih programa i programa koji ne daju očekivane rezultate, ili nisu u skladu sa Strategijom razvoja KS. Svrha ušteda bi bila oslobađanje resursa za nove, hitne, ali nedovoljno finansirane programe i usluge višeg prioriteta. Ovo je posebno bitno imajući u vidu da su prihodi uglavnom nedovoljni, pogotovo u vremena statičnog ili opadajućeg rasta sredstava.

Kroz vrijeme, prioriteti Vlade i društva se mogu promijeniti – ono što je nekada bilo prioritet može postati u međuvremenu manje prioritetno nego neki hitni ali trenutno nedovoljno finansirani program/i. U takvim slučajevima, preporučuje se da se sredstva preusmjere na programe višeg prioriteta. Isto tako, ako neki program ili usluga nije djelotvoran (tj. nema očekivani utjecaj) ili nije učinkovit (tj. trošak po jedinici izlaznog rezultata je nesrazmjeran), ili neki program ili usluga ne pruža očekivanu vrijednost za novac, preporučuje se izmjena, zamjena ili gašenje programa, što može dovesti do dodatnih ušteda. Programi i aktivnosti za koje više ne postoji osnov se ne smatraju uštedom, obzirom da sredstva za njih ne bi ni trebala biti predviđena unutar budžeta za 2018. godinu.

TABELA 3.1: PREDLOŽENA OPCIJA UŠTEDE br. 1

Institucija:

(unijeti naziv budžetskog korisnika)

OPŠTE INFORMACIJE O PROGRAMU UNUTAR KOJEG JE PREDVIĐENA UŠTEDA	
Naziv programa:	(unijeti naziv programa unutar kojeg budžetski korisnik namjerava napraviti uštede (npr. kroz povećanje efikasnosti unutar procesa i procedura) u periodu 2018.-2020.)
Operativni ciljevi:	(unijeti operativne ciljeve programa)
Rukovodilac programa:	(unijeti ime i prezime rukovodioca programa)
Opis opcije uštede:	(opišite način na koji bi se došlo do uštede. Koje bi se funkcije i aktivnosti ukinule? Šta je osnov uštede (npr. nizak prioritet, konstantno loši rezultati, bolja efikasnost itd.)?)
Očekivani utjecaj uštede:	(koji će utjecaj imati ušteta po krajnje korisnike usluga ovog programa?)

PROCJENA PREDLOŽENE UŠTEDE UNUTAR PROGRAMA				
Konto		Procjena	Procjene	
		2018.	2019.	2020.
I. RASHODI FINANSIRANI IZ BUDŽETA		KM 0	KM 0	KM 0
611000	Plate i naknade troškova zaposlenih	KM 0	KM 0	KM 0
612000	Doprinosi	KM 0	KM 0	KM 0
613000	Izdaci za materijal i usluge	KM 0	KM 0	KM 0
614000 i 616000	Tekući transferi i kamate	KM 0	KM 0	KM 0
615000 621000 622000 623000	Kapitalni izdaci	KM 0	KM 0	KM 0
II. RASHODI FINANSIRANI IZ VLASTITIH PRIHODA		KM 0	KM 0	KM 0
611000	Plate i naknade troškova zaposlenih	KM 0	KM 0	KM 0
612000	Doprinosi	KM 0	KM 0	KM 0
613000	Izdaci za materijal i usluge	KM 0	KM 0	KM 0
614000 i 616000	Tekući transferi i kamate	KM 0	KM 0	KM 0
615000 621000 622000 623000	Kapitalni izdaci	KM 0	KM 0	KM 0
III. RASHODI FINANSIRANI IZ DONACIJA I TRANSFERA		KM 0	KM 0	KM 0
611000	Plate i naknade troškova zaposlenih	KM 0	KM 0	KM 0
612000	Doprinosi	KM 0	KM 0	KM 0
613000	Izdaci za materijal i usluge	KM 0	KM 0	KM 0
614000 i 616000	Tekući transferi i kamate	KM 0	KM 0	KM 0
615000 621000 622000 623000	Kapitalni izdaci	KM 0	KM 0	KM 0
	Ukupna predložena ušteta	KM 0	KM 0	KM 0
	Broj zaposlenih koji bi se uštedili	0	0	0

Primjedbe budžetskog korisnika:

2.1.4 Tabela 4 – Konsolidovani sažetak postojećih programa, novih visokoprioritetnih prijedloga dodatne potrošnje i opcija uštede

Ova tabela objedinjava informacije date u Tabelama 1-3, kako po programskom tako i po ekonomskom osnovu. Nakon što popune Tabele 1-3, korisnici bi trebali finalizirati Tabelu 4, unoseći imena programa u odgovarajuća polja i provjeravajući iznose koji će se automatski preuzeti iz prethodnih tabela.

TABELA 4: SAŽETAK PO PROGRAMIMA

Institucija:	(unijeti naziv budžetskog korisnika)
Strateški ciljevi budžetskog korisnika:	(navesti strateške ciljeve koje budžetski korisnik nastoji postići)

	Izvršeno 2016.	Plan 2017.	Procjena 2018.	Procjene 2019. 2020.	
Program br. 1: (unijeti naziv)	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
Postojeći programi	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
Dodatna visoko-prioritetna potrošnja			KM 0	KM 0	KM 0
Opcije uštede			KM 0	KM 0	KM 0
Program br. 2: (unijeti naziv)	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
Postojeći programi	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
Dodatna visoko-prioritetna potrošnja			KM 0	KM 0	KM 0
Opcije uštede			KM 0	KM 0	KM 0
Program br. 3: (unijeti naziv)	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
Postojeći programi	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
Dodatna visoko-prioritetna potrošnja			KM 0	KM 0	KM 0
Opcije uštede			KM 0	KM 0	KM 0
Program br. 4: (unijeti naziv)	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
Postojeći programi	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
Dodatna visoko-prioritetna potrošnja			KM 0	KM 0	KM 0
Opcije uštede			KM 0	KM 0	KM 0
Program br. 5: (unijeti naziv)	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
Postojeći programi	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
Dodatna visoko-prioritetna potrošnja			KM 0	KM 0	KM 0
Opcije uštede			KM 0	KM 0	KM 0
Program br. 6: (unijeti naziv)	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
Postojeći programi	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
Dodatna visoko-prioritetna potrošnja			KM 0	KM 0	KM 0
Opcije uštede			KM 0	KM 0	KM 0
Program br. 7: (unijeti naziv)	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
Postojeći programi	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
Dodatna visoko-prioritetna potrošnja			KM 0	KM 0	KM 0
Opcije uštede			KM 0	KM 0	KM 0
Program br. 8: (unijeti naziv)	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
Postojeći programi	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
Dodatna visoko-prioritetna potrošnja			KM 0	KM 0	KM 0
Opcije uštede			KM 0	KM 0	KM 0
Program br. 9: (unijeti naziv)	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
Postojeći programi	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
Dodatna visoko-prioritetna potrošnja			KM 0	KM 0	KM 0
Opcije uštede			KM 0	KM 0	KM 0
Program br. 10: (unijeti naziv)	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
Postojeći programi	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
Dodatna visoko-prioritetna potrošnja			KM 0	KM 0	KM 0
Opcije uštede			KM 0	KM 0	KM 0
UKUPNA PREDLOŽENA POTROŠNJA	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0

UKUPNI PREDLOŽENI RASHODI, PO EKONOMSKOJ KLASIFIKACIJI					
611000	Plate i naknade troškova zaposlenih	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
612000	Doprinosi	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
613000	Izdaci za materijal i usluge	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
614000 i 616000	Tekući transferi i kamate	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
615000 821000 822000 823000	Kapitalni izdaci	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
UKUPNI PREDLOŽENI RASHODI, PO IZVORU SREDSTAVA					
	Rashodi finansirani iz budžeta	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
	Rashodi finansirani iz vlastitih sredstava	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
	Rashodi finansirani iz donacija i transfera	KM 0	KM 0	KM 0	KM 0
Predloženi ukupni broj zaposlenih		KM 0	KM 0	KM 0	KM 0

2.2 Sudionici u procesu planiranja³

U procesu planiranja i izrade finansijskog zahtjeva, finansijsko-računovodstveno osoblje koordinira cijelim procesom i pruža potrebne budžetske informacije o istorijskoj potrošnji i budžetskim ograničenjima. S druge strane, osoblje iz ostalih organizacionih jedinica, uz stručnu i tehničku pomoć finansijsko-računovodstvenog osoblja, priprema ulazne podatke potrebne za procjenu potrebnih budžetskih sredstava u narednim godinama, a na osnovu prioriteta politika i planova rada. Naglašavamo da je od iznimne važnosti da svi budžetski korisnici trebaju primjenjivati visoko participativan pristup, baziran na konsultacijama i aktivnom učešću ne samo finansijsko-računovodstvenog osoblja, već i rukovodilaca i relevantnog tehničkog osoblja svih organizacionih jedinica (odnosno programa), kako bi se izradio što kvalitetniji finansijski zahtjev.

U dosadašnjim budžetskim ciklusima, veliki broj budžetskih korisnika u procesu planiranja i pripreme budžeta je primjenjivao princip neke vrste konzervativnog planiranja, na način da je postupak bio koncentrisan unutar odsjeka/službe za finansije, uz relativno slabo učešće rukovodećeg osoblja. Razlozi su najčešće nepostojanje adekvatnih dugoročnih planskih dokumenata, nedostatak znanja i posvećenosti osoblja iz pojedinih organizacionih jedinica, kratki rokovi i nedovoljan kapacitet finansijsko-računovodstvenog osoblja te neadekvatna podrška rukovodstva institucije procesu planiranja uopšte.

U ovakvim slučajevima, finansijsko-računovodstveno osoblje priprema budžetske dokumente koristeći postojeće raspoložive informacije o istorijskoj potrošnji i budućim potrebama, kao i raspoložive strateške i planske dokumente. Kao rezultat ovakvog pristupa, budžetski dokumenti koji se dostavljaju Ministarstvu finansija KS nisu u potpunosti usklađeni sa planskim dokumentima, sadrže nekompletne informacije o programima, a često nikakve informacije o učinku, dok se projekcije troškova za naredni trogodišnji period prave na osnovu historijske potrošnje iz prethodnih godina, bez analize uticaja predloženih mjera politika na buduću potrošnju. Rukovodilac budžetskog korisnika odgovoran je za razvoj sistema komunikacije između organizacionih jedinica u procesu pripreme finansijskog zahtjeva, kako bi se izbjegli problemi u njegovoj kasnijoj realizaciji.

³ Budžetske instrukcije br.1. 2017 – 2019 Federalno ministarstvo finansija

3 DINAMIKA I ROKOVI PRIPREME DOB-A

Nakon što primi Tabele pregleda prioriteta budžetskih korisnika, Ministarstvo finansija će analizirati sve izložene prioritete i dati svoje preporuke Vladi KS, imajući u vidu konkurentske prioritete politika i procijenjena ukupna sredstva koja će biti na raspolaganju za budžetske korisnike u periodu 2018.-2020. Ministarstvo finansija će utvrditi gornje granice potrošnje za svakog korisnika o čemu će Vlada KS donijeti konačnu odluku usvajanjem DOB-a. Navedena ograničenja predstavljat će okvir za zahtjeve korisnika koji će biti dostavljeni kasnije u budžetskom ciklusu.

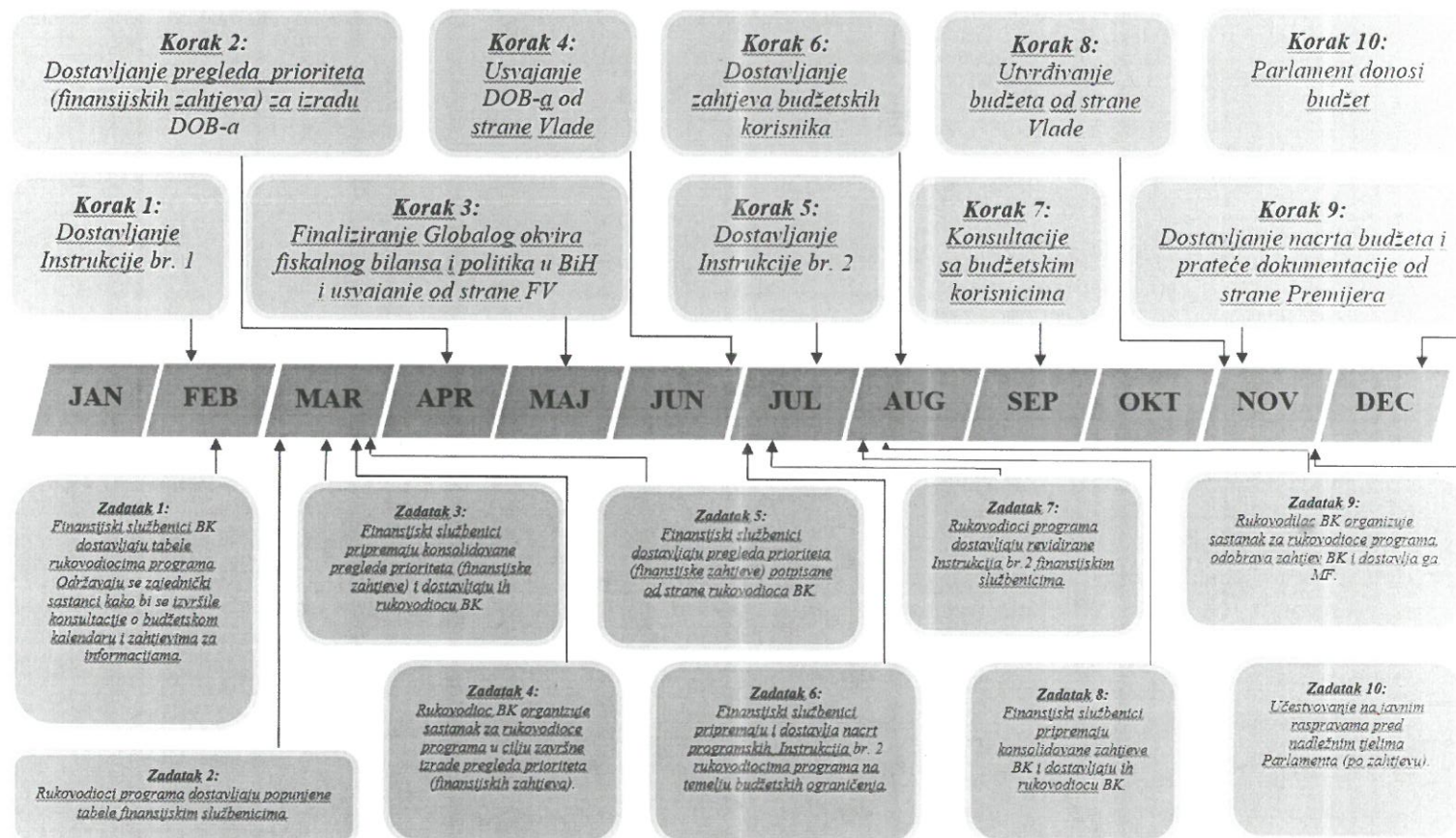
Nedostavljanje Tabela pregleda prioriteta i/ili nedovoljno obrazloženje prijedloga može rezultirati nižim ograničenjem od onog koje je korisniku, eventualno, potrebno. Preporuke za dodatne visokoprioritetne prijedloge potrošnje i opcije uštede će biti uključene u nacrt DOB-a i odraziće se u budžetskom plafonu korisnika.

Svi rokovi vezani za izradu DOB-a KS za period 2018-2020, kao i Budžeta KS za 2018. godinu nalaze se pod naslovom „Rokovi za izradu DOB-a 2018.-2020. i Budžeta KS za 2018. godinu“. Od budžetskih korisnika se očekuje da pripreme svoje Tabele pregleda prioriteta u skladu sa formatom i uputama datim pod naslovom „Tabele pregleda prioriteta budžetskih korisnika“, koje se također dostavljaju u elektronskoj verziji, kao i da pošalju popunjene Tabele pregleda prioriteta Ministarstvu finansija najkasnije do **15.04.2017. godine**.

3.1 Rokovi za izradu DOB-a 2018.-2020. i Budžeta KS za 2018. godinu

Ključni zadaci	Rezultati	Odgovorna ustanova	Ključni datumi
1. Dostavljanje Instrukcija broj 1. svim budžetskim korisnicima na popunjavanje	Upoznavanje budžetskih korisnika sa elementima Instrukcija broj 1.	Ministarstvo finansija	15. februar 2017.
2. Dostavljene popunjene tabele 1,2,3,4	Tabele prioriteta budžetskih korisnika urađene i dostavljene Ministarstvu finansija	Budžetski korisnici	15. april 2017.
3. Projekcije prihoda od indirektnih i direktnih poreza kantona za period 2018 – 2020	Ulazni elementi za DOB KS	Federalno ministarstvo finansija	15. maj 2017.
4. Smjernice i ciljevi fiskalne politike KS za period 2018 – 2020	Usvajanje Smjernica	Vlada KS	30. maj 2017.
5. Izrada DOB-a	Podnošenje DOB-a Vladi	Ministarstvo finansija	15. juni 2017.
	Usvajanje DOB-a	Vlada KS	30. juni 2017.
6. Dostavljanje usvojenog DOB-a Federalnom ministarstvu finansija	Ulazni elementi za Federalni DOB	Ministarstvo finansija	30. juni 2017.
7. Početne gornje granice rashoda za Budžet KS za 2018. god. (Instrukcije za budžetske korisnike broj 2.)	Slanje Instrukcija za budžetske korisnike broj 2. „Početne gornje granice rashoda za budžetske korisnike i zahtjevi budžetskih korisnika za finansiranjem iz budžetskih sredstava“ u 2018. godini	Ministarstvo finansija	14. juli 2017.
8. Zahtjevi budžetskih korisnika za 2018. godinu	Budžetski zahtjevi finalizirani i dostavljeni Ministarstvu finansija	Budžetski korisnici	15. august 2017.
9. Razgovori sa budžetskim korisnicima	Razgovori između Ministarstva finansija i budžetskih korisnika po pitanju raspodjele budžetskih sredstava i prioriteta potrošnje budžetskih korisnika	Ministarstvo finansija, budžetski korisnici	1-15. septembar 2017.
10. Usvajanje Nacrta budžeta KS za 2018. godinu od strane Vlade	a. Podnošenje Nacrta budžeta KS za 2018. g., uključujući predložene konačne gornje granice rashoda (plafone) Vladi	Ministarstvo finansija	13. oktobar 2017.
	b. Usvajanje Nacrta budžeta KS za 2018. g. od strane Vlade	Vlada KS	do 1. novembra 2017.
11. Razmatranje i usvajanje Nacrta budžeta KS za 2018. godinu na Skupštini	a. Podnošenje Nacrta budžeta KS za 2018. g. Skupštini KS	Vlada KS	do 3. novembra 2017.
	b. Skupština usvaja Nacrt budžeta KS za 2018. godinu	Skupština KS	do 20. novembra 2017.
12. Javna rasprava na Nacrt Budžeta KS za 2018. godinu	Izveštaj o provedenoj javnoj raspravi na Nacrt Budžeta KS za 2018. godinu	Ministarstvo finansija	12. decembar 2017.
13. Usvajanje Prijedloga budžeta KS za 2018. godinu od strane Vlade	a. Podnošenje Prijedloga budžeta KS za 2018. g. Vladi	Ministarstvo finansija	13. decembar 2017.
	b. Usvajanje Prijedloga budžeta KS za 2018. g. od strane Vlade	Vlada KS	14. decembar 2017.
14. Razmatranje i usvajanje Budžeta KS za 2018. godinu na Skupštini	a. Podnošenje Prijedloga budžeta KS za 2018. g. Skupštini KS	Vlada KS	15. decembar 2017.
	b. Skupština usvaja Prijedlog budžeta KS za 2018. godinu	Skupština KS	29. decembar 2017.

3.2 Pristup u 10 koraka

Broj: 08-01-14-5050/17
Sarajevo, 15.2.2017. godine

MINISTARSTVO FINANSIJA KANTONA SARAJEVO

MINISTAR

Prof. dr. Jasmin Halebić